



دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای حرفه‌ای رشته پزشکی

عنوان:

بررسی علل مرگ‌های ناگهانی در بیمارستان امام خمینی (ره)

اردبیل طی سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۸

نگارش:

مریم بابازاده

استاد راهنما:

دکتر اسماعیل فرزانه

استاد مشاور:

دکتر محمدرضا اصلانی

مرداد ۱۴۰۲

شماره پایان‌نامه: ۰۹۶۲

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب دانشجوی مقطع دکتری رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تایید می‌نمایم که:

- این پایان نامه بر اساس نتایج بررسیها/ تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب تحت راهنمای بوده و بوسیله خودم انشا گردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهش‌ها و یا آثار دیگران بلافاصله به مرجع مورد استفاده استناد شده است و در قسمت منابع و مأخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است.

- مسئولیت صحت مطالب مندرج در این پایان‌نامه به طور کامل با اینجانب است.
- این پایان‌نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

- کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان‌نامه و هر گونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختراع به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تعلق دارد و هرگونه استفاده از اطلاعات و یا نتایج، واگذاری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه‌برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان‌نامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ممنوع است.

- کلیه مقالات مستخرج از این پایان‌نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (Ardabil University of Medical sciences) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مسئول و با اطلاع و اجازه تمامی اساتید راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.

- چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می‌پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ‌گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو

امضا و تاریخ

- بدینوسیله اصال و صحت نتایج این پایان‌نامه مورد تأیید اینجانب، استاد راهنما می‌باشد.

نام و نام خانوادگی استادراهنما

امضا و تاریخ

فهرست مطالب

عنوان صفحه

چکیده..... خ

فصل اول مقدمه..... ۳

۱-۱- اهمیت موضوع و انگیزه تحقیق..... ۴

۱-۲- اهداف پژوهش..... ۵

۱-۲-۱- هدف کلی..... ۵

۱-۲-۲- اهداف اختصاصی..... ۵

۱-۳- سوالات و فرضیات مطالعه..... ۶

۱-۴- تعریف واژه‌ها..... ۷

فصل دوم بررسی متون..... ۸

۲-۱- مرگ ناگهانی در بزرگسالان..... ۹

۲-۲- علل مرگ ناگهانی..... ۹

۲-۳- علل مرتبط با دستگاه قلبی عروقی..... ۱۱

۲-۴- علل مرتبط با دستگاه تنفسی..... ۱۷

۲-۵- علل مرتبط با دستگاه عصبی مرکزی..... ۱۹

۲-۶- علل ابدومینال..... ۲۱

۲-۷- علل مرتبط با دستگاه اندوکراین ۲۲

۲-۸- علل ایاتروژنیک ۲۲

۲-۹- بررسی متون ۲۳

فصل سوم مواد و روش کار ۲۶

۳-۱- نوع پژوهش ۲۷

۳-۲- جامعه آماری، روش نمونه گیری، حجم نمونه ۲۷

۳-۳- روش گرد آوری اطلاعات ۲۷

۳-۴- معیارهای ورود به مطالعه ۲۸

۳-۵- معیار خروج از مطالعه ۲۸

۳-۶- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی آماری ۲۸

۳-۷- ملاحظات اخلاقی ۲۹

۳-۸- جدول متغیرهای مطالعه ۲۹

فصل چهارم نتایج ۳۰

۴-۱- فراوانی فوت شدگان ۳۱

۴-۲- فراوانی فوت شدگان به نسبت جمعیت اردبیل ۳۲

۴-۳- فراوانی فوت شدگان بر حسب جنسیت ۳۳

۴-۴- فراوانی فوت شدگان بر حسب گروه سنی ۳۴

۴-۵- فراوانی بیماری های زمینه ای در فوت شدگان ۳۵

۶-۴- فراوانی فوت شدگان برحسب سابقه مرگ ناگهانی در فامیل درجه یک.....۳۶

۷-۴- فراوانی علل مرگ در فوت شدگان.....۳۷

۸-۴- علل مرگ های ناگهانی براساس گروه سنی فوت شدگان.....۳۸

۹-۴- علل مرگ های ناگهانی براساس جنسیت فوت شدگان.....۳۹

۱۰-۴- علل مرگ های ناگهانی براساس بیماری های زمینه ای فوت شدگان.....۴۰

۱۱-۴- علل مرگ های ناگهانی براساس سابقه مرگ ناگهانی در فامیل درجه یک.....۴۱

۴۲ فصل پنجم بحث

۱-۵- بحث.....۴۳

۲-۵- محدودیت های مطالعه.....۵۰

۳-۵- نتیجه گیری.....۵۱

۴-۵- پیشنهادات.....۵۲

۵-۵- ترجمان دانش.....۵۳

۵۴ منابع

فهرست جدول‌ها

- جدول ۳-۱: متغیرهای ۲۸ مطالعه.....
- جدول ۴-۱: فراوانی و درصد فراوانی بیماری های زمینه ای در فوت ۳۴ شدگان.....
- جدول ۴-۲: فراوانی و درصد فراوانی علل مرگ در فوت ۳۶ شدگان.....
- جدول ۴-۱: علل مرگ های ناگهانی براساس گروه سنی فوت ۳۷ شدگان.....
- جدول ۴-۲: علل مرگ های ناگهانی براساس جنسیت فوت ۳۸ شدگان.....
- جدول ۴-۳: علل مرگ های ناگهانی براساس بیماری زمینه ای فوت ۳۹ شدگان.....
- جدول ۴-۴: علل مرگ های ناگهانی براساس سابقه مرگ ناگهانی در فامیل درجه یک فوت شدگان..... ۴۰

فهرست شکل‌ها و نمودارها

شکل ۲-۱: یک سیستم طبقه بندی برای مرگ های ۱۰ ناگهانی.....

نمودار ۴-۱: درصد فراوانی فوت شدگان به تفکیک ۳۰ سال.....

نمودار ۴-۲: فراوانی فوت شدگان به نسبت جمعیت ۳۱ اردبیل.....

نمودار ۴-۳: درصد فراوانی فوت شدگان به تفکیک ۳۲ جنس.....

نمودار ۴-۴: درصد فراوانی فوت شدگان به تفکیک گروه ۳۳ سنی.....

نمودار ۴-۵: درصد فراوانی فوت شدگان به تفکیک سابقه مرگ ناگهانی در ۳۵ فامیل.....

فهرست علائم اختصاری

AC: Arrhythmogenic Cardiomyopathy

ACS: Acute coronary syndrome

APE: Acute pulmonary embolism

ARDS: Acute respiratory distress syndrome

BrS: Brugada syndrome

CAD: Coronary artery disease

CPVT: Catecholaminergic polymorphic ventricular tachycardia

cTnI: Cardiac Troponin I

DVT: Deep vein thrombosis

ECG: Electrocardiography

HRV: Heart rate variability

ICH: Intracerebral hemorrhage

LQTS: Long QT Syndrome

mmHg: Millimeter of mercury

nc-SD: non-cardiac Sudden Death

PE: Pulmonary embolism

SQTS: Short QT Syndrome

WHO: World Health Organization

بررسی علت مرگ های ناگهانی در بیمارستان امام خمینی (ره) اردبیل طی سال

های ۱۳۹۶-۱۳۹۸

چکیده

زمینه: مساله مرگ های ناگهانی یک چالش واقعی برای ارائه دهندگان مراقبت های سلامت است. مطالعه حاضر به منظور شناسایی علت اصلی مرگ های ناگهانی و فراوانی هر یک در بیمارستان امام خمینی (ره) شهر اردبیل انجام پذیرفت.

هدف: تعیین بررسی علت مرگ های ناگهانی در بیمارستان امام خمینی (ره) اردبیل طی سال

های ۱۳۹۶-۱۳۹۸

مواد و روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی گذشته نگر بود. در این مطالعه با توجه به اینکه امکان جمع آوری اطلاعات از پزشکی قانونی میسر نشد، با کسب تاییدیه شورای دانشگاه، تمامی پرونده های افرادی که در حد فاصل سال های بین ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ در بیمارستان امام خمینی (ره) اردبیل فوت نموده و علت مرگ پس از بررسی های لازم مرگ ناگهانی تشخیص داده شده و از زمان شروع علائم تا بروز مرگ کمتر مساوی ۲۴ ساعت زمان گذشته بود، مورد بررسی قرار گرفت. پس از تعیین و جداسازی نمونه های مرگ ناگهانی، اطلاعات از طریق بررسی پرونده های بیماران استخراج و در چک لیست های جمع آوری اطلاعات ثبت شد.

یافته ها: در مجموع اطلاعات مربوط به ۸۹۶ مرگ ناگهانی بررسی شد: ۲۷۴ مورد (۳۰/۶٪)

سال ۱۳۹۶، ۳۲۴ مورد (۳۶/۲٪) سال ۱۳۹۷، و ۲۹۸ مورد (۳۳/۲٪) سال ۱۳۹۸. جنسیت ۵۶۹

نفر (۶۳/۵٪) مذکر و ۳۲۷ نفر (۳۶/۵٪) مونث بود. ۵۳۲ نفر (۵۹/۴٪) سن بالای ۶۰ سال

داشتند. شایع ترین بیماری های زمینه ای بیماری های قلبی عروقی (۳۸/۱٪) و دیابت (۱۸٪)

بودند. علت مرگ براساس سیستم درگیر عبارت بود از بیماری های قلبی عروقی (۶۸/۶٪)، ریوی

(۱۲/۱٪) عصبی مرکزی (۱۰/۴٪)، عفونت های منتشر (۲/۳٪)، و گوارشی (۱/۵٪). ارتباط معناداری بین علت مرگ با گروه سنی ($P=۰/۰۳۰$)، جنسیت ($P=۰/۰۰۱$)، بیماری زمینه ای ($P<۰/۰۰۱$)، و سابقه مرگ ناگهانی در فامیل درجه یک ($P=۰/۰۳۹$) وجود داشت.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد که حوادث قلبی عروقی علت اصلی مرگ ناگهانی در بیمارستان امام خمینی اردبیل در سال های ۹۸-۱۳۹۶ بوده است (عامل حدود دو سوم موارد) و سپس بیماری های دستگاه ریوی و دستگاه عصبی مرکزی در رتبه های بعدی قرار داشتند (هر کدام عامل حدود یک دهم موارد)؛ مرگ ناگهانی بیشتر در جنس مذکر و گروه سنی بالای ۶۰ سال رخ داده بود؛ علت مرگ ناگهانی با سن، جنسیت، داشتن سابقه فامیلی مرگ ناگهانی، و نوع بیماری زمینه ای ارتباط داشت.

کلمات کلیدی: مرگ ناگهانی، اتیولوژی، اردبیل.